

Prágai Tamás

Plantus és Planéta

Tündérajáték egy színben

*„Life's but a walking shadow; a poor player,
That struts and frets his hour upon the stage,
And then is heard no more: it is a tale
Told by an idiot, full of sound and fury,
Signifying nothing.”*

--- Macbeth (V, v, 19)

Szereplők:

PLANTUS (Egy tévelygő)

PLANÉTA (Tündérmkirálynő)

KAR (Belső hang)

PLANTUS

Milyen remek dolog itt nézelődni!

Nincs senki itt, nincs senki sem sehol,

e hús falak közt leng a levegő,
selyemruhában tündér ruhaujja,
teremtett lélek nincs közel, se távol,
és egyedül sincs senki annyira,
mint én! Ilyet, milyen remek magány!
És itt? Megfordulok... Csak senki. Apám,
megint sosem leszek ilyen üres!
Színház lehet, kartonpapír makett,
tűzriadó után, érezni a
futásszagot! A bábok is meguntak,
bábemberek – azt képzelik magukról,
nézők, s fizetni az érzékeikre
rámadzagolt fonálért kaphatók...
Vagy el se jöttek! Ez túl jó talán,
üres színre kiállni – van ebben is
valami perverz... No? De nem. Pedig
már szinte hittem. Hát ott? Ó, dehogy.
Trabant legyek, ha erről a szerepről
le nem maradtam! Vagy Velorex...
Plantus, nem gondolod magad ripacsnak
ilyen nagy úr előtt? Mi? Nem? Giga-
nagy úr ez, egykomám! De jó, hogy nincs,
ki látna, és ki visszamondaná:
„...giganagy úr ez egykomám” – mint echó...!
Ez ám ügyes üresség, nálam is
azabb, tehát bölintani se tudhat...
Megállt ám itt most már a tudomány!
No, lám, de csitt. Mégse. *Megint* felülsz
magadnak. Mert bejöttél, és tipegsz,
topogsz, a zsákutcába, és sutyorgod:
*„---milyen remek dolog itt nézelődni,
tényleg, milyen”* – *hogyan játszanád* pedig!
Csak éppen nincs kinek. Az ám, lazán!
Nincs semmi sem, mit jobban rettegek,
mint a magányt. Ma még, reméltem, egy
kicsit bolondozom ezeknek. Ó.
De így? *hogyan* tényleg... én pedig egész
kiműveltem a topogást! Toporgok.
Nem éppen így totyog, aki magányos?
Fúj. Már unom. Kinek is játszanám
el, ha nincs itt senki?! Ugyan, leülj,
pörögni rest legyél te, szűnj sietni,
amíg Planéta jön, te itt csak ülj.
Nyugodtan. Ráérsz, nem? Hová, minek
nyüzsögnél? Szólni szűnj te addig is –

hahahaha! Na persze! Nem beszélek,
ez lesz a bosszú! Szép bosszú, jövel,
velem legyél, te ülj le mellém, ni ---
ne mukkanj – így, mi *együtt* nem beszélünk ---
de tényleg, meg se szólalok ma már,
ez ám a dráma! Így ülök, ni, lábam
a másikon keresztben átvetem,
e közben: mukk se! hát, mit is tagadjuk,
ettől aligha lesz erős a játék,
de eltart majd sokáig. Szép remény,
csak ülni némán - és? Vagy nem magam
döntöttem így? Na?! Hogy ki is?! Tudom?
Ki döntött úgy, hogy többet nem beszélek?
Az istenért! Mért hallgassak, mikor
emberi hangra vágyom? Önmagam
halljam, amíg fennköltebb társaság
nem lesz ebben az irdatlan hodályban,
ahonnét még a birkák is kiszöktek?!
Ordítani tudnék! — de csitt! mi ez?
Valaki jön. Valaki jár itt, és
engem keres! Ki vagy, nemes vagy nem-
telen halandó? Ki? Hát bánom én?
Ki érdekelne engem?

Senki az
megint. Hogy én ezt mennyire meguntam!
Nem jön, nem is hallok senkit, nincs is
beszélni senkihez – tudod, az a
fura, mégis beszélek.

Hé! Alak,
ki vagy? Te bárki, senki vagy akárki,
vagy csaknem senki, vagy majdnem akárki,
vagy alig valaki, vagy bánom én,
hogy te ki vagy, mikor még azt se sejtem,
hogy én ki vagyok...

Jó, megvolt a közhely,
szeretik azt a nézők, már ha vannak –
locsogok hát tovább, a senkinek,
de mindegy, erre már nem fókuszálok,
lépjünk tovább, fölszámolom a gócot,
így, már jobb, sokkal jobb.... Könnyű vagyok...
Kész. Csak Planéta lenne itt megint,
Planéta jönne, s helyre tenne jól,
egy istennő volt ő a lelkizésben,
eloszlatná a körkörös homályt,

mit szerte látok, ezt a végzetes,
galaktikus ködöt – köd! az! megül
az mindenütt....! Megint milyen sötét lett.
Planétát mondtam volna? Én? Planétát?
Talán azért, mert már magányra vágytam.
Sötét magány, öt érzék ablakát
betörni kész – nem is betörni! Vas-
redőnyt ereszt le rájuk, jéghideg redőnyt.
Didergek. Itt halok meg, azt hiszem.
Milyen izgága törpe minden ember.
Vesztes vagyok, nem élvezem a létet,
talán azért, mert túl sokat tanultam,
mindentől félek, és már nem nyitok
belülre új ajtót. Mert egy kapu
nyílik mindannyiunkban, nyílik és
zárul, ha kell... Netán a bent levőn
zárat cseréljek...? Megrendült bizalmam!
Úgy van! Ha bízni nem tudok magamban,
hogyan bízzak másban? Itt a bökkenő,
kilépni önmagamból szintén kép-
telen vagyok; bizony cudar kör ez,
se társsal nem, de társtalan se nem.
Ezért nem várok senkit.

Hopp, de ott?

Ugyan, ilyen is volt elég ma már,
hogyan véltem: látom, ott van valaki,
homály szinte, vagy a kontúrja csak,
de most az egyszer: tényleg, ott, ott...
Dehogyan hiszek neked, csalóka kétely.
De most....? Talán?

PLANÉTA (*belép*)

Plantus! Nem is figyelsz?

Nem is figyelsz rám? Hát ezért siettem?
A hátam is megizzadt, úgy siettem,
s ez itt.... hahó! hahó! Nahát, illet,
hogyan így siessek, ez meg itt: se *bú*, se *bá*!
Semmibe engem hogy vehet, ha férfi?

PLANTUS

Tényleg senki. De most közel megyek,
beérni ennyivel – nem, én nem érem,
közel megyek és megtapintom őt –
nincs, hála Isten!

PLANÉTA

Játszik ez velem,
vagy megbolondult?

PLANTUS

Senki sincs tehát,
megint a senki. Félttem ám nagyon,
mit kezdenék vele? Mit mondanék,
leültetném, ide, a tönkre? „*Itt
a tuskó, kedves, érezd jól magad?!*”
Eléggé szép sztori, és nagy lebögés,
őt itt fogadni... Nem! Ez képtelenség.
Vadonban, indák, irdatlan lián
között! Hiszen Planéta kényes és
a gyöngye teste nem közénk való,
akik régóta már vadonban élünk.
Én istennőm, Planéta! Hol lehet!
De rég volt már, hogy megöleltem!
Talán... talán.... nem is tudom ma már,
lehet hogy meg sem ismerem majd –

PLANÉTA

Az is lehet, hogy ez talán nem ő,
egy nem-Plantus, hitvány, hamis, csere,
nem volt ilyen esetlen széltoló
a Plantusom!

Nagy széltoló, igen,
bevallom, az volt – de milyen pasi!
Legyen a férfiban belső erő,
tartás, igény... és tűz, amely hevít,
ha elborít a kedvtelen hideg,
és akarat, amely a bent lakó,
formátlan lényt az öntudatra bírja,
nevet, szándékot ad neki, a halvány
árnyak határozott kontúrt parancsol...
ez csak a férfi! Mert a férfi Nap,
és Hold a nő – nem *csak* Hold, de Hold,
újulni kész, s újulni rest *magának*.
Ilyen volt épp a régi Plantusom.
Hogy ment keresztül fák alatt a téren,
intett egy ismerősnek és köszönt,
megállt, nézett szelíden, és a lomb
megrezdült... Vagy lehet, hogy én remegtem?
Reszkettem is belül, és láz is rázott,
előntött szélesen a büszkeség,

Plantus miatt, s a fájdalom belém mart,
hogy *csak enyém* ő nem lehet sosem,
olyan szabad, olyan megköthetetlen,
elizzik, mint a tűz és felparázslík,
aztán megint elhamvad, és kihűl –
több nő kötötte, jól tudom, kezét.

PLANTUS

Amúgy pedig: üresen szép a tisztás.
A tölgyek itt, e szálfatermetű urak,
amott a gyertyán – azt, ni, ott, a hosszú-
növésű iszalag egész befutta –
vagy szil? kőris? mindegy, mert csak fa az,
amíg ki nem dől, aztán korhadék,
hizlalja lent a jó, kövér humuszt,
mint zsír a májat.

Hát nekem nagyon
elegem lett a nőkből. Mit csináljak,
már nemcsak *őket*, hanem néha már
a nő utáni napi futkorászást,
hiányukat unom. „*Hol van a nő?*
Hol van a nő?” Miért is képtelen
meglenni nélkülük soká a férfi?
A testi vágy? Az érintés, mely oly
nagyon finom, puha és izgató,
a langyos rés, hová a vágy besiklik?
A rángatózó reflex, testi torna?
És aztán: a csömör? Nem hiszem.
Az Athosz-hegy lakóinak elég
az Isten. Társ? Az kell a férfinak,
vékony növény mellé erős karó?
Erős hogy lenne az, ami szeszélyes?
És mennyivel több gond, amit teremt,
mint mit megold a nő, ha összefon
vele a sors keze, de igazán –
kutya legyek, ha bárkinek kívánom
az ébredést, a fülledt, pállott ágyban,
a nyűgös kérdést, „*szívem, hogy aludtál?*”,
kávét az ágyban, gondolkodni nem hagy,
locsog-fecseg, hogy lelkéről beszéljünk,
csak ez a célja, majd a szépítés,
tükör előtt új arcot hogy hazudjon,
de smink és gyári festékrétegek
alatt marad, marad, marad, marad,
ki volt, bolond útvesztő, kit az évek

során a rávont gipsz és vakolat
csak vastagít, átjárhatatlan felszín,
simább talán, de egyre csak keményebb,
és bent lapít a téglá. Mert hideg
belül, és bent az összes nő törékeny,
sok szögletes darabból összetéve,
össze nem illenek sehogy a részek,
de egybe tartja valami habarcs,
részint kényszer, részint a nagyravágyás,
e zűrös halmaz így mutat egészen
torzult alakzatot... Falak között,
utad során felszínek közt bolyonghatsz,
ha behatoltál, és ha nem vigyázol!
Bizony, a tévelygés illúziót ad,
a változásét – pedig nincs változás,
egy állandó van csak, maga a mozgás,
egy helyben, ugyanott, *a nő körül* –
ez is talán a baj, hisz egytől egyig
a változások új ízére vágyunk...
A férfi? Kószán tévelyeg, magát
sajnálja csak, ha kint a tengeren
sós szél simítja végig homlokát,
bár partra száll, de mint lehet, az új
szellő ismét a nyílt vízen találja.

PLANÉTA

Nem néz ide! Zavarba jött tehát!
Nem lámpalázás pedig, nem, dehogy,
tudom, tőlem jöhet csakis zavarba!
Hát észrevett! Én Plantusom! Ez ő!
Hogy mozgatja a térdét! Szinte reszket!
Hogy leplezi! Tőlem tarthat talán?
Hát hogyan tartana, hiszen szerelmes!

PLANTUS

Ébredsz végre képzelgéseiteiből!
Állsz omlatag falak, üres terek
embertelennek tetsző mértanában,
és azt beszéled el, milyen üres vagy,
a semminek!

Csak volna bárki itt,
egyetlen lény – de nincs... Üres, kiégett
szemek a vak éjre tárt ablakok,
kiégett elme szunnyad mélyükön,
idáig érzem a koromszagot!

Hogyan juthattam ennyire kietlen helyre? A csontkemény falon belül elpunnyadt agyvelőt rejt minden otthon, a hályogként levont redőny mögött megfáradt elmét, mely motozni rest, a konyhaszéken ül, tévé előtt a nagyszobában, és hallgat belül. Csak lenne biztos bármi, nem csak a a változás! Miben is bízhatom? Talán a tisztulásban? Hogy elmém felismeri a jót, s egyszer talán világos útra tér? Mikor? Mitől? Jó volna tudni várni – tudni, meddig. Nem áltatom magam tovább, hideg szemmel tekintek szét a semmiben, nincs biztos pont, stabil, megfogható, ép ésszel ezt kibírni – legyen erőnk, amíg – megállj! mi furcsa hang? Fülelj –

KAR

U – U – U – U – U –
U – U – U – U – U –
U – U – U – U – U –
U – U –

PLANÉTA

Milyen fura zaj ez!
Tücsökcirip lehet ehhez hasonló,
vagy amikor elektromos sugár
húz zárlatos huzal miatt a falban.
Egészen megijedtem. Remegek.
Lehet, hogy jel, valaki így üzen?
Vagy valami? De különös, hiszen
most már Plantust se látom! Itt volt ő
pedig, nagyon is itt, nagyon is ő –
tudom én biztos, ám a csalfa kód
agyamra ült, és megzavart egészen –
ha mégse ő volt, Istenem, mi lesz?
De hát már csak megismerném a Plantust?
Ha kétkedés van bennem, nem egyébért
van kétkedés, hanem mert jó okom van
kétkedni: mert hiszen, ha ő a Plantus,
tudnám azonnal, ámde – nem tudom...
Szerelmes nő lehet ennyire vak?

PLANTUS

Ó, Istenek! Hála! Ez ám beszéd!
Beszéd? Világos, tiszta, égi hang,
kristálypohár ha összekoccan, az
lehet ilyen, finom, csengő, törékeny!
Én Istenem, látod, milyen esendő
az ember! Életét, mint jó marok
szöveget szétszórt csomóba látja, és
nem ismeri a dolgok közt a rendet,
hetet-havat, mit összehord magáról,
téblából tettei között, de mint
vakot, saját testét törik a tárgyak
szögletes sarkai, s belefüródnak –
majd szétfeszít engem a nagyravágyás!
Ütött-kopott volt életem korábban,
de már unom, unom, unom, unom,
hogyan nézek szembe ezzel, amikor
épp csak hogy átléptem megint a fénybe,
léptem? dehogy! a fény töltött be színig,
színig, nem színleg – minden fölragyog,
ha átható figyelmed rávetül,
éledni kezd az évgyűrű a fában,
s a szürke térbe bárkaként sodort
berendezési tárgyak tündökölnék –
Mért nekem nyílt meg az idők szíve?
Mért éppen bennem árad szét a fény
olyan erővel, hogy majd széttöri
törékeny testem robbanása?
Nincs válasz, Plantus, a küldött te vagy,
és ennyi. Nézd, az életed a fény
betölti, értelemre lel a téboly
útja, a szétszórt kapkodás, a sok
hiába volt, hiába tett dolog.
Nehéz kifejtetni, mi ez, mi történt,
de értelmet nyer létem abban: itt
vagyok, s hogy *így* vagyok – most megszakadt
a nyűgös, megkötő esetlegesség.
Nézd életed eztán az új szemeddel,
olyannak lásd ma már, milyen valóban,
kerek és egyszerű, nincs semmi foltja,
nézd életed, mint egy üveggolyót!
Micsoda köd! Talán a fény miatt,
amely betölt, tetszik a táj sötétnek?
Sötétnek vélem itt a végtelen

morajt, a fellegző habot, a tengert –
én Istenem, a tenger, de hideg!

PLANÉTA

Kitisztult hirtelen. Milyen meleg lett!
Nem is tudom már, hogy kerültem én
ide, forró, sivár és puszta hely,
a szemhatárig tele van homokkal!
Hisz az imént még – meglehet, furán
hangzik, tudom, de – színpadon mozogtam!
A széksorok tele, ahogy szokás
ilyen helyen, és néztek rám a nézők
azzal a csillogó galambszemükkel,
itt volt a folyosó, egész közel
az első sor, hátam mögött pedig,
ha ide állok, színpadi bejáró.
Most meg: nincs semmi, csak talán a sok
homok, az van még a homok alatt is!
Hogy én mennyit nyüglődöm már ezért
a Plantusért! Már kétszer körbe jártam
ezt a kerek világot, hogyha rám
számlálót tettek volna, kétszer is
átfordult volna – így nullán vagyok.
Megígértem neki, hogy a világ
végére elmegyek *vele*, de hogy
utána, azt egy szóval sem, soha!
És tessék, mégis üldözöm szegényt.
Szegényt?! Ó, én bolond, miért hiszek
inkább neki, ki hinni nem tudott
soha kapcsolatunkban, mint saját
szívemnek, ösztönömnek és eszemnek?
Neki? Vagy benne? Csak mivel becsapták?
Lehet, nagyobbra tartott önmagánál,
és megrettent? El tőlem így futott?
Megette őt szinte a kishitűség?
Nagy bajt jelez, hogyha a nagyravágyás
szikrája is kihuny a férfiban,
zsarátnok sem marad, vagy annyi sem,
amennyi kell közérzetünkhöz...
Hoppá, vigyázzunk, itt van ez megint...

PLANTUS

Ilyen hideg csak józan fő lehet,
vagy elvakult, ha szörnyű jóslatot hall,
figyel az istenekre, ám nem ért.

PLANÉTA

Mit mormol ez? Jóslat? Hát újra kezded?
Kiakasztasz! Hogy hihettél Saroltnak,
aki kis pénzért űzi csak a jóslást,
alkalmi kártyaszonglőr és tenyérkém,
miért nem nekem, miért neki?
Nem épp elég már ennyi, hogy ne bízzak
benned tovább? Dehogynem! Sok is!
Maradj tehát magad, meglásd milyen
lesz nélkülem... rinyálj, ha nem leszek...
nekem meg halni itt vagy máshol egy-
kutya. (*Félrehúzódik*)

KAR

U – U – U – U –
U – U – U – U – U –
U – U – U –

PLATNUS

Hasadjatok, ó, egek!
Betölt a nagyszerű, a tiszta rend,
hogyan lehet, hogy eddig tévelyegtem,
hogyan lehet, hogy ily nagyon sokáig?
Meghalni legjobb most a pillanat!

PLANÉTA (*Egy zugolyból*)

Ami azt illeti, meghalni sem
annyira egyszerű! Most Plantusért
haljak, kit nem szeret többé a szívem?
Vagy haljak meg csak úgy? Saját magamnak?
Emlékeimmal akkor meg mi lesz?
Azok enyéim; tényleg nem vagyok,
ha már emlékem sincs –

PLANTUS

Még mit! Dehogy!
Mit is beszélek! Tévelygés az út,
ha nem tudom a célját? Út az attól!
Visz és hoz is, ki tudja, hogy hova,
aztán megérkezik, egyszerre ott van,
láb kell csupán a járáshoz, nem ész!
Haha! Az meg van itt! Negyvenhatos!
De megtalálni, ebben áll a virtus,

a sok közül az egyet, mely *miénk* –
már az utat, hová lábunk tegyük,
egy a másik után, s megint az első...
mit mondjak: nem tündérmese az élet.
A mesében olyan szimpla az egész,
bebilleg, majd téblábol egy kicsit,
aztán a célba ér a hős, a kis
ficsúr, s a legszebb nőre ráteszi
legott a piszkos mancsát. Ez olyan
pofonszerű mindig a színpadon.
De hogy a „boldogan éltek” alatt
mi történt? Na, erről nem szól a fáma,
pedig félsorban ezt az apróságot
letudni gyenge dramaturgia...

PLANÉTA

Mindig hajlott az ötlet-hajszolásra,
ki tudja most megint mit vett fejébe,
nagyon gondolkodik, ez is gyanús,
lehet, szívéből már egész kiestem.

PLANTUS

Át kell bizony gondolni jól, nagyon,
kivel is él, el kit taszít magától,
ha hajlik érzelmre, meg hamar
bolondul, józan életét hamar
feladja, ködképeket űz vakon,
ha *érzi* csak, nem *tudja* – oly hiába
áll társa sziklaként az oldalán,
megrendül minden változás miatt,
ha nincs *tudás*, a szikla is leomlik,
ő csak forog, saját maga körül,
mint szél a láthatatlan tengelyében –
hát itt hibáztam! Azt kerestem én,
hogy *kivel* éljek – nem pedig: *hogyan*...

PLANÉTA

Hogyan? Erről azért egy-két szavam...

PLANTUS

Csitt, kétely, színleg is nyugodj,
egy kapcsolatban kell kiteljesedni,
ez a meredek út, a hősi élet,
fogadni el a bajban is a társat,
nem a hibáit nézni felnagyítva,

elégedetlenkedni, hogy az ágyban
unalmas már az ősi ritmus is,
nem dőlni be csábító változásnak,
– mert változás a legnagyobb kerítő,
a változás, az új ígérete –
maradni helyben, és kiteljesedni,
ez vallom ma, ezt érzem itt belül.

PLANÉTA

Álszent pojáca! Sose hallgatott
a szívére! Inkább a csalfa jóslat:
bajt hoz neki, ha velem éli sorsát –
tudod mit csinálj, Plantus? Kapd be! Most!

PLANTUS

Széles a rés hit és tudás között is,
ha tudni jó, a hit maga a bástya,
erőd, amelyben lábát megveti,
támaszt talál a gyenge ember is.
Hisz új tudás a régít csak lesöpri,
más színben tetszik az, mi biztos volt
korábban, hogyha új hír érkezik,
de meg nem árthat semmi sem a hitnek.
Éljen a hit, megvetlek már, tudás!

PLANÉTA

Hányjak? Mit mondjak, gyomrom émelyeg.

PLANTUS

Fura, de mintha hallanám Planétát.

PLANÉTA

Fura, de mintha érteném ma Plantust.

PLANTUS

És néha-néha szinte már hiányzik.

PLANÉTA

Pedig bizony már látni sem kívánom.

PLANTUS

Ő az! Igen! Planéta! Merre vagy?

KAR

U – U – U – U – U –

U – U – U – U – U –

PLANTUS

Az ő hangja! Nincs semmi félreértés,
sok-sok ezer közül megismerem!

PLANÉTA

De rég nem voltam így! Mikor utáltam,
mindig volt jó oka. De most... *Csak úgy*
Plantust soha el nem kerülte szívem.
Most meg elég volt eddig hallanom...

KAR

U – U – U – U – U –
U – U – U – U – U –

PLANTUS

Már követelődzik! Merre fussak? *(El.)*

PLANÉTA *(előjön)*

Plantus, nagyot mukkantál már megint! *(El.)*

PLANTUS *(Vissza)*

Mi van velem? Hát nem beláttam épp
imént, hogy csak Planéta által és
Planétával, Planétának, Planéta
révén élek? Nem? Vagy? Mi is volt az,
amit beláttam?

KAR

– U – U –

PLANTUS

Te akkor se fenyegetőzz!

KAR

U –

PLANTUS

Így. Végre csönd. Hogy én milyen nagyon
imádom már a csöndet! Semmi sincs,
mi jobb hatással lenne rám a csöndnél.
Hiba volt. Hiba volt most szólanom.
Hibáztam most megint, mint annyiszor.
Bepánikoltam. És a csöndet is

ezért zavartam én meg. Mert Planéta
cudarul hat rám, én kikészülök
ha egy szót szól, de épp elég, ha látom.
Ezért is kértem én a jóst, hazudjon
valami jó, szemét kis jóslatot,
egy jóslatot, mivel lekoptatom,
legyen mire mutatnom, és legyen
egy testhez álló érv, szakítani,
ha már olyan hatalmas asztrológ.
Bejött. Ilyen hiszékenyek szegények,
a nők! Mert gyöngék és bízni akarnak
valamiben, és szinte mindegy is,
mi az, csak épp legyen az érv erős,
erős legyen, hogy bírja gyöngeségük. (El.)

PLANÉTA *(visszatér)*

Hát ez...? Plantustól meg miért ijedtem?
Közel megyek hozzá – ő eltaszít,
közel kerül hozzám – én eltaszítom.
Játszmái közt eltörpül minden ember,
saját kezébe venné, de hiába,
sorsát, túl sok a tényező, körülmény,
egybeállítás, túl sok adat, mese,
hit, feltevés von kőfalat körénk.
Okosnak látszik – de csak messziről,
közelről nézed – látod azt, hogy téved.
Plantus, Plantus, te vagy a nagy hibám,
s a gondolat, hogy én okos leszek,
s kezembe mindkettőnk ügyét veszem.
A jós, a jós! Sarolta volt, barátném,
elmondta, persze, mondta és riadtam,
mire is kérted, Plantus, ostoba
eszeddél... Jósoljon rosszat, nekünk,
nekem, csak hogy leállíts és elúzz...
Nem is csoda, hogy elkapott a düh,
és biztattam Saroltot esztelen,
hajrá, bújjon ki csak a szög a Plantus
nevű zsákból... Mert hittem persze én,
hogy nem lehet komoly a csacska trükk,
s mert ismerem, tervében megfogom
erősen Plantust, apránként puhítom,
és női ösztönömmel jóra bírom,
enyém lesz ő megint, ha terve dől,
még inkább lesz enyém, mint volt korábban,
ha terve ellenére az övé

leszek – örömmel tölti el a férfit,
mikor megérzi a *végzetszagot*...
De mint szökik hurokból ki a gyáva,
fejébe vette, hogy szakít, erőt,
és minden szálát elvágott magához.
Azóta, vélem, mindketten bolyongunk.

PLANTUS (*visszatér, csaknem keresztül Planétán*)
Terv! Tervek! Rengeteg bolondozás!

PLANÉTA

Ha *látna* Plantus: *már* megértene.

PLANTUS

Hogy is tervezne, amikor szeles
eszmék rabja, jövőről mit se tud...

PLANÉTA

Elvégre változik, hisz ő is ember,
ha ez nem látszik is; kérdés, milyen
irányban változik.

PLANTUS

Egek! Egek!
Tervezni mertem? Én, az ostoba!
És hogy nevettem minden jóslatot,
s egy jóslat által jól seggre csücsültem,
bár én akartam, s én terveztem el,
viseljem is a terhet jómagam.

PLANÉTA

És én? Változtam én? Megöregedtem?
Láthatnám csak magam Plantus szemével
– de jókor mondom ezt is, tök süket –,
ahogy nem láttam önmagam sosem.
Szidott? Dehogy. Dicsért? Soha, soha!
Lehet, nem is tetszettem én neki?
Jaj! Nem! De, így igaz. Ő nem imádott,
szóval sem mondta egyszer is, milyen
vagyok, nem is dicsért, nem is szidott –
szóval? megálljunk! *szóval* nem, de élt
szeme, ha rám tekintett, s hogy tudott
puhán simítani gerincemen
az ujjhegyével.... nem, ne nézzetek!
Ne nézzetek így rám! Tudom, hogy így

tesz minden férfi, hogyha megkíván.
Jó, hogy itt vagytok, mert ha néztek
még önmagának sem tudok hazudni.
Szerelmes nem volt, én is jól tudom,
kedvelt a teste, ámde szíve nem,
ezért dobott el. Szörnyeteg sok él
földünkön az üres egek alatt,
de nincs szörnyebb, mint egy hideg szerető!
Na én megyek, már túl sokat beszéltem,
az igazit keresni hív az út. (El.)

PLANTUS

Túlságosan szerettem, mondhatom,
túlságosan: ez volt a bökkenő!
Nagyon szerettem – ezért hagytam el,
rosszul hat rám a heves érzelem,
ha kötve meg magam találom, félek –
Szűk itt a tér. Mintha egy csőben ülnék!
Nagy ég! hiszen tényleg cső ez! Csatorna,
vagy mi? Hogy hulltam mélyre, ennyire?
Hát ez bizony cső. Az, vagy ha nem, hát
egész megtévesztésig csőszerű!
Engedjete ki innen! Most! Azonnal!
Nem értitek? Ámbár, ha senki sincs,
a senkinek hiába is kiáltozom.
Hahó! Engedjete ki! Végre, na.
Büdös vagyok, és rettentő magányos!
Kinek köszönhetem? Megint nekem.
Nem az a baj, hogy viszkettek, hanem
hogy félek önmagam leköpni.

Hát,

nincs meghittebb egy meghitt kapcsolatnál.
Olyan telített minden pillanat
a kedves mellett, mint egy... egy... uszály,
mibe szenet pakoltak, sok szenet,
és szinte lesüllyed... vagy egy tehén,
minek a tőgye csupa-csupa tej,
kívül-belül, az egész egy tejzsák,
akkora tőgy! Huh! Még akkora tőgyet!
Vagy kutyaház! Tele kutyával és
nyüzsög a sok csupasz vakarcs,
nyüzsög, ugat és egyre ráгна csak,
olyan telített minden pillanat
a kedves mellett, mint másutt sehol,
egy finom érintés, egy jel, egy szó

olyan titok, mit a világ nem ért,
s ha hozzád ér, a finom izgalom
átjárja tested ... és ordítanál
a félelemtől! Hogy majd elhagy ő,
ezért retteg mindegyik szerető,
fél, megcsalják, ha maga nem csal,
így járja át féltékeny izgalom
az ébredést, elgyűrt párnák között,
a kedves kérdést, „szívem, *hogyan aludtál?*”,
kávét az ágyban, gondolkodni nem hagy,
maszkot visel, aki társára néz,
nem érzem, a célja álca csak,
tükör előtt új arcot hogy hazudjon,
de smink és gyári festékrétegek
alatt marad, marad, marad, marad,
ki volt, bolond útvesztő, kit az évek
során a rávont gipsz és vakolat
csak vastagít, átjárhatatlan felszín,
ezért a másik titkot sejt s gyanakszik,
és önmagának is hazudni kezd.
Más sincs, csak *másik* e viszonyban, nincs
egyik sehol, csak távolság magunktól!
Csoda tehát, hogy rettegek? Planéta!
Planéta, kérlek, légy velem kegyes,
csak egyet kérek: ne kerülj elő!

PLANÉTA (*távolról*)

Plantus! Plantus! Szerelmem! Várj! Hahó!

PLANTUS

Hol is vagyok megint? Oly ismerős
e kert, itt krumplibokrok, s távol, ott
karót nyelt, guggos paradicsomok,
amott pedig a spárgatök bujdosik!
Hogy én mennyit utazgatok Planéta
után... elől... inkább mégis után...
jártam én már szinte *bárhol is*,
hát most ledülök. Hív az árny nagyon,
s milyen pöpec itt ez az almafa!

KAR

U – U – U – U – U –

U – U – U – U – U –

PLANTUS

Mi az?

KAR

U – U – U – U –

PLANTUS

Te árny, kinek susogsz?

KAR

U – U –

U – U – U – U – U –

U – U – U – U – U –

PLANTUS

Már hogyan tudnék lépni én tovább?
Nem értelek, de nem már csakugyan!
Hát lábam mennyi földet koptatott
el már, de őt sehol meg nem kapom,
ha összeszedném csizmámról a port,
hát összejönne abból egy telek –
hogyan én nem tudok lépni? még ilyen!
Ne sustorogj tehát, s ne dőreséget!

KAR

U – U – U – U – U –

U – U – U – U – U –

PLANTUS

Elmondhatom, látásom épp elég
világos! Jól tudom, hogy félre vitt
egy dőre terv, megszállta a fejem
a köd, és hogy lerázzam én Planétát
egy jóslatot koholtam, ámde fuccs,
beláttam már, hogy megfogott a végzet,
Planéta nélkül festett kép vagyok,
és néma érc és pengő cimbalom,
őt várom én, és látni őt kívánom,
ezért tiporja lábam az utat,
addig megyek, míg végre meglelem.

KAR

U – U – U – U – U –

U – U – U – U – U –

U – U – U – U – U –

PLANTUS

Mást mondtam? Lélegezni sem lehet
miattad? Már hogy álmodozna az,
aki bejárta már a fél világot,
bejárta, mégpedig kívül, belül?
Ne bosszants fel, ezt exponenciálom...!
Úgy látom életem, mint az, ki át-
lépett a fénybe a növény homályból,
átvakodtam szűk csatorna-mélyen,
és megvilágosodtam, most ezért
fejbúbomig betölt az égi fény,
színig, nem színleg – minden fölragyog,
ha átható figyelme rávetül,
éledni kezd az évgyűrű a fában,
s a szürke térbe bárkaként sodort
berendezési tárgyak tündökölnék –
megnyílt előttem az idők szíve,
ezért *pont bennem* árad szét a fény
olyan erővel, szinte széttöri
törekeny testem robbanása,
és végre értelemre lel a téboly
útja, a szétszórt kapkodás, a sok
hiába volt, hiába tett dolog.
olyannak látom életem, milyen
valóban, egyszerű, nincs semmi foltja,
egész olyan, mint egy üveggolyó.

KAR

U – U – U – U – U –

U – U – U – U – U –

PLANTUS

Mi az?! És ha a belső szem figyel?!

KAR

U – U – U – U – U –

PLANTUS

Hogy én? *Én* elvakult? Ki látna nálam
árnyaltabban? Akár itt ezt a fát

látom az életem – hol itt az el-
vakultság? Épp ahogyan megfogom
az arany lombot, és a büszke törzset
érintem a kezemmel, úgy fogom –
Hát ez? Mi ez? Egek, hasadatok!
Hol van a fa? Üres leget kaszál
kezem! Megtébolyodtam! Nem hiszem!
Mért nem lettem inkább... vörösfenyő,
folyam partján egy semmi kis kavics,
fűszál talán, zöld társaim között,
vagy lelkes állat... mért is éppen ember?
Az állatban csekély az öntudat,
tehát meg nem csalatkozik: ez ám
a rettentő előny! Hiszékenyebb
nincs is talán a büszke öntudatnál.
Ahogy az álom és a pára száll,
az érzékektől kölcsön megkapott
gyengécske ingert úgy vetíti ki,
egy nagy gomoly, de semmi súlya nincs,
kihullt belőle régen a való.
Hazug, hazug, hazug, hazug, hazug,
hazug vagy Plantus, és mindig hazdusz,
magadnak is, elér a száanalom,
ezek szerint az erdő és vadon,
a pihenő, mikor egy rönkre ültem,
a tölgyek is, a szálfatermetű urak,
a gyertyán, amelyet ott, a hosszú-
növéssű iszalag egész benőtt –
vagy szil? kőris? mindegy, már nem tudom,
emlékeimből szálkaként kihull,
hizlalja lent a jó, kövér humuszt,
s a ház, a néma, lusta, lomha ház,
ahol a csontkemény falon belül
elpunnyadt agyvelőt rejt el az otthon,
a hályogként levont redőny mögött
megfáradt elmét, mely motozni rest,
a konyhaszéken ül, tévé előtt
és néz, kietlen létet hogy vetítsen...
Mindez csak képzelet volt, semmi más,
lám csak: talán a tenger! Az talán
valódi volt, mert hogy lehetne egy
ilyen hatalmas képzetet hazudni,
teherhajókkal, dokkokkal a parton?
Egy álmon száguldottam én talán
keresztül, álmodtam, hogy egyszer meg-

lelem Planétát, s minden jóra tér –
de akkor hol vagyok most? Hol vagyok,
nem is tudom már, hogy kerültem én
ide, s bárhol legyek, tudom, hogy az
is álmom része, csalfa csel csupán –
így vélem épp, hogy most meg színpadon
beszélek, nagy reflektorok alatt,
a széksorok tele, ahogy szokás
ilyen helyen, és néznek rám a nézők
azzal a csillogó galambszemükkel,
itt van a folyosó, egész közel
az első sor, hátam mögött pedig,
ha ide állok, színpadi bejáró.
Mindez hazugság. Én már nem hiszek
neked te áttató világ, hiszen
minden ízéd kietlen legbelül.

PLANÉTA *(jön)*

Hol a csudába volnék már megint?
Megint Plantus! Hogy én mindig bele-
futok e sültbolondba! Én pedig...
engem pedig már nem is érdekel!
Hogy is fogalmazott Sarolt, barátném?
„Megoldja gondodat ez az elixír,
hörpintsd csak föl, s ahogy a csillagok
járása is kifejti ránk hatását,
lelkedben ezt a gócot oldja fel
mielőbb e pohár...” Sarolt, köszi!
Megint benyeltem! Itt ül most e góc,
egész valója megvan száz kiló.

PLANTUS

Ugyan kit vizionálok megint?
Hát persze, hogy a drága, jó Planétát!
Ki hiszi el? Mióta reszketem,
s most itt terem?! De hát csak látomás!

PLANÉTA

Aztán? Dehogyan foglalkozom vele!
Vak és süket, átnéz csak rajtam ő,
valódi volna? – ámde nem hiszem –,
akkor se érdekelném percig is.

PLANTUS

Szerencse még, hogy fölfedeztem,

hogy filmet nézek itt a színpadon,
elmém vetít az tengert és vadont,
kedve szerint – és most pedig Planétát.

PLANÉTA

Milyen kár pedig. Végre jó eséllyel
beolvasnék neki, be én, hiszem,
most nem vezetne félre, csalni meg
nem tudna Plantus, késő már ahhoz,
ahhoz korábban keljen énnekem!
Hízeltedő szavát milyen örömmel
hallgattam azelőtt! Dehogy, tovább
nem megy e játék, széptevőre nincs
igény. Felnőttem végre, úgy hiszem.

PLANTUS

Csak érteném, hogy ki a frász vetít?
Mert én vetítettem mindig korábban,
mégpedig jót – Planéta gyenge pontja,
nem bízik ő eléggé önmagában,
ezt én tudtam, és épp ezért dicsértem,
amíg bevette, hogy cukorfalat,
cukorfalat volt velem is ezért,
Planétát így kentem könnyen kenyérre.
De más vetít most, s mást vetít elém,
nem azt, mit látni vágyom oly nagyon,
nem is belőlem származik e kép.
Egy ismeretlen ül a tudatom
legalján, onnan néz nagyon bután,
és vak szeme holt képeket vetít.
Na, szép. Egy idegennel élek én
egy ismerős kis fejfedő alatt.

PLANÉTA

Amúgy meg: nem beszéltünk még sosem
ennyire őszintén, mint most, mikor
süket! Engem tényleg megnyugtat ez.
Nem kell az ostoba hízelkedést
se hallanom, ez már előny, naná!
Biztos őszinte most, és úgy paraszt.
Nem kell megjátszanom, elolvadok
az édes szósztól, mit elém böfög,
színlelem, jól esik pár suta szó,
csak ő érezze közben jól magát,
s szeressen – nem olyan könnyű hazudni...

Hát még, ha ennyire csekély a tét:
a lebukástól való ódzkodás,
a félelem, hogy átlát rajtam, és
még elveszíthetem – és akkor is,
mi van? Hát nem hagyott el így is ő?
Milyen remek is szabadon beszélni!

PLANTUS

Nem azt susogja, „szabadulsz Plantus”?!
De honnan tudja, így neveznek?

PLANÉTA

Hálóban ültem, most már jól tudom.
Hálóba zártam én saját magam.
Hálóból látni még lehet talán
világot, de megváltani sosem.
Csak azt szerettem benne, hogy szeret,
vagy nem *csak* azt, de mégis azt *leginkább*,
tehát egy képzetembe voltam én
olyan nagyon szerelmes, képzetet
szeret a nő: hogy szeretik! Ez kemény.
Kemény nagyon. De jobb már, hogy kijött.
Miért is vágyik végtelen nagyon
a szeretetre minden férfi, nő?
S mi az vajon, mit társtalan hiányol?
Az ébredést, elgyúrt párnák között,
a kedves kérdést, „*szívem, hogy aludtál?*”,
kávét az ágyban? Gondolkodni nem hagy,
sűrög-forog, szerelgeti a lámpát,
majd focit néz és bömböl, hogyha gólt
kap, vagy ha éppen nem kap a csapat,
s ha nem mutatja is, látod, megunt,
maszkot visel, ahogy magára néz,
hazudja, hogy szeret, előbb magának,
aztán pedig, mert nem hiszi, neked?

PLANTUS

Ha nem tudnám, hogy semmit lát szemem,
azt mondanám, a semmi: az Planéta,
és hogy a suttogás, mi áttöri
a vaskos fürgeteg dühét, az is
Planéta hangja.

PLANÉTA

Most, hogy ezt kimondtam,

milyen hideg lett.

PLANTUS

Szél! Orkán! Vihar!

Ha jót akarsz nekem: szaggass ma szét!

Planétától akarok megszabadulni!

PLANÉTA

Rég láttam ily zord ítéletidőt!

Hogy ért ez itt, ily hirtelen-hamar?

Plantus, Plantus, ez is a te hibád!

PLANTUS

Zúgj, zúgj, ne halljam ezt a suttogást!

PLANÉTA

Maradtam volna az albérletemben,
minek nekem a tébolyult csavargás,

hiába, mondják, és látom, igaz,

hogy kergette birka mind, aki szeret,

szerelmet én már többé nem hiszek.

Sarolt, Sarolt, miért keverted ezt

a mérget? Nincs embertelenebb mint

az értelem, embernek nem való.

Majd megfagyok! Plantus! Gyere! Hamar!

PLANTUS

Planéta! A nevedet mondtad?

PLANÉTA

Ölelj

meg, Plantus!

PLANTUS

Így?

PLANÉTA

Igen. Most jó nagyon.

Jé! Elállt a vihar.

PLANTUS

Megtörted a

magányom.

PLANÉTA

Én? Én törtem meg? Te császkálsz
utánam ilyen szeles hangulatban!

PLANTUS

Látok. Most végre látok. Most, Planéta,
látok. Ez itt te vagy, ez pedig én.
S ezek...? Planéta, nem színház ez itt?

PLANÉTA

De, de, igen, színház ez csakugyan!

PLANTUS

De hát.. mióta...? Mégis csak... mióta?

PLANÉTA

Hát... már egy ideje...

PLANTUS

Na ez zavart meg.
Az a sok díszlet, most már jól tudom.
Azért csinálták, hogy eltévelyedjek.
Na megyek is...

PLANÉTA

Hova?

PLANTUS

A rendező,
megkeresem én most a rendezőt,
s agyoncsapom.

PLANÉTA

Ne menj! Maradj! Kicsit!

PLANTUS

Planéta! Ez tényleg te vagy?

PLANÉTA

Igen,
most már én.

PLANTUS

Csakugyan te, mert talány
szavad.

PLANÉTA

Talány? Te a talányt imádod,
tehát imádsz így engem is. Igaz?

PLANTUS

Mint önmagam.

PLANÉTA

Viccelsz?

PLANTUS

Dehogy! Magam
kibírni is alig bírom manapság.

PLANÉTA

Kedves beszéd, a régi Plantus, ím!
Meg már soha nem változol tehát?

PLANTUS

Igen, s nem is. Nem változom, hiszen
szeretlek, s változom, hisz tudom is,
hogy szeretlek.

PLANÉTA

Meglátszik ám nagyon,
hogy mennyire, megtetszik szavaidból.
S igaz lehet, mert régen nem szerettél,
és semminél nagyobb a csöppnyi is.
Ez ám a baj, Plantus. Hogy én unom
a szenvelgést, süket mellékdumát,
mindazt, mi nálad oly szépen befér
a kapcsolat nevű dobozba. Nem,
kicsim, engem nem áltatsz, és papírt
saját magadról ki végkép ne állíts.
Szerettél? Nem! Magad szeretted,
hogyan felbukkanhatsz néha énvelem
a társaságban, mint egy... egy plakáttal,
ilyen a nőm, ugye, helyes, s az ágyban...
Beszédes hallgatás, de gyűlölöm!
Magad szeretted, édes Plantusom,
teher volt csak, mit néha-néha kértem,
hogyan egy polcot képtelen vagy el-
hozni nekem kocsin az ikeából,
az szeretet? És hogy az ügyeletre
nekem egy taxival kellett bemennem,

amikor elvetéltem? Szeretet?
Önszeretet, Plantus, a szobra vagy
saját magadnak, egyben csodálód.
Jobb énnekem már egyedül, tudod.
Mert, nézd, ha együtt lennénk, az milyen?
Az ébredés a gyúrt párnák között,
a forgolódás, hogy aludni nem hagysz,
kávé az ágyban? Gondolod, megéri?
S a zsörtölődést mindig hallanom?
Egyedül jobb lesz neked és nekem.

PLANTUS

Hohó! Hohó, megállj, megállj Planéta!
Hányszor mondtad te magad, figyelj,
saját szavaddal: „mennyire szeretsz,
érezem, tudom, és ez de jó, hogy így van...”
Még engem vádolsz? Mondd, mi haszna van?
Tudtad te jól, hogy én szeretlek, és...
tudod, mit? Te meg ezt szeretted épp,
nem engem, dehogy! Azt, hogy szeretnek...!
Szerelmes voltál abba, hogy beléd
szerelmesek, én vagy más, egykutya.
Igaz? Csak épp a gondolatba! Hogy?
Hallgatsz? Szólj már! Hallgatsz, tehát igaz!

PLANÉTA

Igen. Így volt. Igaz.

PLANTUS

Hogyan? Tessék?

PLANÉTA

Szerettem, hogy szeretsz, ezt már belátom.
Hibáztam, de jóváteszem: ígérem,
mostantól nem szeretlek. Így korrekt?

PLANTUS

Ezt meg miért csinálod? Játszma kell?
Téged a játszma most is szórakoztat?
Nem látod, így is sík ideg vagyok?

PLANÉTA

Miért ne játsszak egyszer éppen én?

PLANTUS

Hát ezt már nem hiszem! Nem épp elég
hogy így lejáratsz a káposztafej
nézők előtt? És mindenki előtt?
De jó, hogy megtanultam végre látni!
Pusztán ezért a pofonért megérte...

PLANÉTA

Talán látsz is, de nem oly élesen,
amint hiszed, sejtésnek vélem inkább.

PLANTUS

Megint kioktatsz?

PLANÉTA

Én? Igen, lehet,
ha szembenézni velem gyáva vagy,
s magaddal. Adtam volna teljesen
magam, neked? Pedig szerettelek,
az isten látja lelkem – múlt idő.
Ahogy léptél a fák alatt a téren,
ahogy köszöntöttél egy ismeróst,
álltál, néztél szelíden, és a lomb
megrezdült... Vagy lehet, hogy én remegtem?
Reszkettem is belül, és láz is rázott,
előtött szélesen a büszkeség,
miattad, Plantus, és a fájdalom
belém mart, *csak enyém* sosem lehetsz,
olyan szabad, olyan megköthetetlen
voltál, miként a tengerparti szél –
több nő kötötte, jól tudom, kezéd.

PLANTUS

Több nő? Ennek bedőltél volna – te?
Több nő! Persze! Mikor oly elvakult
voltam irántad, mint egy macskaszem!
Senkim se volt, csak te és még a játék,
hogy mást mímeljek, és ezzel tegyem
helyére megbillent önérzetem!

PLANÉTA

Billent? Miattam?

PLANTUS

Nem lepattintottál,
mint egy üveggolyót?

PLANÉTA

Mármint hogy én?

Hát azt az ostobácska jóslatot
ki én ötöltem?

PLANTUS

Hát ezt is tudod?

PLANÉTA

Persze, hiszen barátném volt Sarolt.

PLANTUS

De nem sejtettem még, hogy ő akar.

PLANÉTA

Mit?

PLANTUS

(hallgat)

PLANÉTA

Szeretőd lett?

PLANTUS

(hallgat)

PLANÉTA

Aljas áruló! (sír)

Jól sejtettem, hogy józanabb, ha ki
nem mutatom, hogy mennyire szeretlek,
hiszen ha megcsalsz, nyilván meghalok,
nem is szeretlek, áltattam magam,
és nagy titokban, hártavékonyat,
fátylat vontam érzelmeim köré.

PLANTUS

Drága Planéta, végre értelek!
Miért nem szóltál? Mondd meg, hogy miért!
Játszmám: én mással flörtölök, ha nem
szeretsz, játszmád: nem is szeretsz, ne sérülj –
süket, sötét, és roppant ördögi
kerékbe törtük önmagunk, Planéta.

PLANÉTA

Plantus! Tudnál te most szívből szeretni?

PLANTUS

Gyere, szívem, igen, szeretkezzünk!

PLANÉTA

Itt, a nézők előtt?

PLANTUS

Nem, nem muszáj
előttük, itt e kis fügebokor...

PLANÉTA

Fügebokor? Nem inkább egy saláta?

PLANTUS

Hidd el, hogy jobb lesz, mint egy nászi ágy,
ha ráborul a zöldes baldachin,
a dús levél, elrejti lombja nászunk.
Planéta! Most! Gyere! Így! Még! Gyere!

PLANÉTA

Plantus! Én csillagom! Szinte ragyogsz...!

PLANTUS

Ez érdekes. Nem érzem valahogy
a kölcsönös bizalmat.

PLANÉTA

Meg miért
alázol? Most, hogy épp boldog vagyok?

PLANTUS

Boldog? Boldog? E szó mit is jelent?
A testi vágy, a lüktetés neked
talán bizonyosság? Ne légy felszínes!

PLANÉTA

Akkor meg kiben bízatsz még, te állat?!

PLANTUS

Na! Na! Tudod, nem bántani akarlak,
úgyhogy ne beszélj így velem, talán
ez azért teljesíthető igény.
Én pontosan tudom, mit érzek, és

egy belső hangra is hagyatkozom.
Igen, világos, tiszta, égi hang,
kristálypohár ha összekoccan, az
lehet ilyen, finom, csengő, törékeny,
mint ez a hang... Segít megértenem
amit a sors számomra összetákol.

PLANÉTA

Beszélgess csak velem, és ne velem.

PLANTUS

Jól van, figyelj, hitetlen! Most hívom...

PLANÉTA

Nagyon erőlködsz, meg nehogy szakadj!

PLANTUS (koncentrál)

Uhhhh... Semmi. Még ilyet! Hogy jött korábban!

PLANÉTA

Elképzelem. Ügyes útmutató!

PLANTUS

Még egyszer.... Próbáld meg inkább te, jó?

PLANÉTA

Belső hang! Válaszolj nekünk, oké?

PLANTUS

Na, hát neked se megy olyan nagyon!

KAR

Parancsolj, mit kívánsz, Planéta?

PLANÉTA

Mit üzensz, mondd meg, Plantusnak? Tudom,
talán kicsit fura maga a kérdés,
de szeressen, vagy ne szeressen engem?

KAR

Úgy érted, hogy helyette döntsem én el?

PLANÉTA

Hát ez király. Plantus, a HANG, ha dönt,
szeressem akkor őt, és már ne téged?

PLANTUS

Ez nem igaz. Lenyúltad hangom is.

KAR

Ne izgulj, Plantus, már tudom, mi lesz,
ezentúl nem neked beszélek, így
talán megértesz, ha Planéta szól
majd általam s talán helyettem is.
Hallgasd tehát a szíveddel Planétát.

PLANTUS

Lenyúltad belső hangomat, Planéta!

PLANÉTA

Látom, ez már tényleg reménytelen.
Úgy látszik, mégis valót mond a jóslat,
hiába szervezted te, vagy Sarolt,
vagy én, de már az ötlet is, hogy egy
jóslat által vegyük kezünkbe sorsunk,
mondd csak meg, Plantus, hát nem badarság?

PLANTUS

Mondtam már, épp azért módoltam így
ki, lássam: dönteni majd önmagadtól
tudsz-e mellettem, bármi ér – de buktál.

PLANÉTA

Buktál te is, ha ehhez úgy ragaszkodsz,
de nézd meg inkább ezt a jóslatot,
magunk koholtuk, szinte önmagunknak,
homályos jóslat, sorsunk szötte át
a jelentése rejtjeles fonál,
sorsunk révén bizonyult most igaznak:
ha nem vállaljuk egymást, hát bolyongunk.

PLANTUS

Iszonyú... Iszonyú ez így.... A hang
vagy ki magad ókumláltad ekképp?

PLANÉTA

Még most sem érted meg, hogy egyre megy?

PLANTUS

Iszonyú... iszonyú fontos nekünk,

hogy eddig hogy nem ismertük mi fel...
hát tényleg általad hallom a hangot?
És pont a nézőknek kellett ma ezt
itt nyilvánvalóan kitergetni?

PLANÉTA

Igen, éppen nekik. Nézd csak meg őket.
Nézzük csak meg az embernek fiát.
Nem olyan némelyik, mint egy uborka?
Vagy egy dinnye, hosszú fonálon ül,
róla nem tud, el mégsem engedi?
Ismerheti szerinted jóslatát...

PLANTUS

...amit saját maga koholt magának...

PLANÉTA

... de fel nem ismeri, és tévelyeg,
és életét sötét italba mártja,
míg fel nem szabadul?

PLANTUS

Miért? Miért?

PLANÉTA

Egy örült isten, Plantus, minden ember,
én mostantól mindinkább ezt hiszem,
korlátlan úr, de szinte öntudatlan,
tör-zúz saját testén belül, a házban,
mit neki kéne majd belaknia,
üres szemek, éjre tárt ablakok,
kiégett elme szunnyad mélyükön,
és bent, a csontkemény falon belül
elpunnyadt agyvelőt rejt minden otthon,
a hályogként levont redőny mögött
megfáradt elmét, mely motozni rest,
a konyhaszéken ül, tévé előtt
a nagyszobában, és hallgat belül,
kevély és józan is, de tetteit
legritkább alkalommal látja át,
és a miéltre oly ritkán felel...
Nézd meg az embert, Plantus, és remegj
az indulattól, vagy a félelemtől,
egy öntudatlan zsáknak adatott
a hatalom, hogy életét betöltse,

vagy épp kioldja függesztő zsinórját,
ami a semmi úr fölött köti,
kioldja majd, és ki oldotta már
a kötelét a telhetetlen ember,
és most zuhan, zuhan, zuhan, zuhan.

PLANTUS

Nem! Tegyük valamit együtt, Planéta!

PLANÉTA

Táncoljunk, Plantus.

PLANTUS

Táncoljunk? Minek?

PLANÉTA

A tánc miatt. Tündérországba, jól
tudod tán magad is, ez a belépő.

PLANTUS

Viccelsz?

PLANÉTA

Dehogy! Gyere, Plantus! Gyere!

Így.. szinte otthon érzem már magam,
emelkedj... fel... magasba már a láb...
talán követnek, már ha van eszük...

PLANTUS

Én szédülök, Planéta!

PLANÉTA

Nem csoda,
tegyünk egy próbát, Plantus, hátha mégis,
talán az önfeledt tánc, tündenyelven,
a felfüggesztett semmi peremén
mégsem hiába hívatik reménynek.

KAR

U – U – U – U – U –

U – U – U – U – U –

U – U – U – U – U –

U – U – U – U – U –

U – U – U – U – U –

U-U-U-U-U-

U-U-U-U-U-